

NR. 1 - 2013 - 24. ÅRGANG

Senioren

Ensomhet

Den nye
folkesykdommen

DEN NYE FOLKESYKDOMMEN

ENSOMHET

ITV-dokumentaren «En stille død» blir skjebnen til Liv Viktoria Mortvedt fortalt og illustrert på en sterk og gripende måte. Den stiller spørsmål ved hvordan noen kan bli så ensomme at de dør uten at noen så og si legger merke til det.

Bare én person kom i begravelsen til Liv Viktoria. Vedkommende var en nabo som møtte henne og hilste på henne hver morgen når de gikk på jobb hvert sitt sted. Med et ønske om å finne svaret på hvordan Liv kunne bli så ensom, satte programskaperne i gang en undersøkelse av skjebnen til Liv. Ved hjelp av bekjente, slektsforskning og gjennomgang av flere offentlige arkiver, har de klart å finne ut mye om livet hennes.

»Det som overrasket oss mest, var at hun var en svært godt likt og imøtekommende person med stor utstråling.» Det sier Pål Aam Eystein Hanssen i produksjonsselskapet som står bak filmen. Det som er trist med hennes liv, er at hun har opplevd episoder som har gjort henne skeptisk til andre mennesker, og at hun har isolert seg mer og mer og trukket seg inn i seg selv. Kanskje kunne noen ha hjulpet henne ut av ensomheten?

I programmet kommer det også fram at Liv har vært gift og var svært glad i mannen sin. Hun har også hatt mange venner og arbeidskollegaer, men endte likevel opp som en isolert og ensom person. Hvordan skjer slikt?

Ensomhet er vår nye folkesykdom, skrev en person i en kommentar etter å ha sett filmen. Den gjorde et sterkt inntrykk. Norge er nummer én på undersøkelser som blir gjort om levekår og livskvalitet. Likevel hører vi lite i den offentlige debatten i Norge om ensomhet. Ja, det var forresten en eldre, ensom dame some ønsket å feire jul sammen med andre. Det ble masse dekning på TV og i aviser. Hun fikk mange flere tilbud fra julevenner enn hun orket. Men i jula er jo alle snille! Ellers i året er det kanskje vårt mest utbredte og økende samfunnsproblem, eller folkesykdom, om du vil.

De ensomme, som utgjør hundretusener av mennesker, må være blant de grupper som står svakest i samfunnet. De har ingen sterke talspersoner, ingen organisasjoner i ryggen, og vårt kalde samfunn bryr seg lite, ser det ut for. Ensomhet og

rotløshet er noe som angår alle mennesker, uavhengig av alder, kjønn, eller sosial status. Det er blitt hevdet at ensomhet og tomhetsfølelse er et særegent byfenomen. Ja, er det slik? Ensomhet er nok noe som sniker seg inn, enten man bor på landsbygda eller i byen. Man kan sogar føle ensomhet blant mange mennesker, fordi de nære og dype mellommenneskelige relasjonene er blitt borte. En psykiater sa en gang at noe av det mest sykdomsfremkallende er ensomhet. »Personlig ansvar og ekte kjærlighet til vår neste er så viktig», sier en forfatter.

Hvor er du og jeg som Guds barn i hans åndelige familie. Jesus sa: »Jeg ber ikke om at du skal ta dem ut av verden, men at du skal bevare dem fra det onde.» Det nye testamentet er fylt med tanker og råd om hvordan et Guds barn skal bry seg om og ha omtanke for sin neste – i menigheten, i nabolaget, på jobben, ja, overalt. Vi er Jesu representanter der han har satt oss. La oss tenke på det hver morgen når vi står opp.

Den jødiske forfatteren Elie Wiesel skriver i en av sine bøker om sin oppvekst i det lille jiddisje samfunnet i en by i Karpatene. Han sier at de voksne levde i fortiden, drømte om framtiden og klynget seg til nåtiden. Dette kan være en tankevekker for oss som tror. Vi er naturlig nok opptatt av vår fortids historie og vår tilhørighet. Og så er vi borgere av Guds rike; vi drømmer om framtiden, Guds evige rike. Det kan være en fare for at vi også klynger oss til nåtiden, for det er her vi lever. Men kan vi lett oppfattes som virkelighetsferne og lite samfunnsengasjerte? Slik skal det ikke være!

Engasjementet for våre medmennesker kommer fra den kristne grunntanken: »Elsk din neste, du kristen sjel, trå han ikke med jernskodd hæl, ligger han enn i støvet.» Det er mange store mennesker som har vist verden hvordan det er å være medmenneske i en kristen ånd. Uselvishet, empati og omtanke bør være en del av vårt liv. Hvis vi ikke har det medfødt, skal vi lære det. Det sier Jesus! Det er et privilegium og en ære å tilhøre Guds åndelige familie på jorden. Apostelen Paulus kaller det »forsoningens tjeneste», å elske sin neste som seg selv.

Dette er en historie som stadig gjør inntrykk: Fjellklatreren Lincoln Hall (50) ble syk på vei ned fra Mount Everest, da han befant seg på 8700 meter. Dette er innenfor fjellets "dødssone", der oksygennivået er så lavt at mennesker ikke kan være der særlig lenge før døden inntreffer.

Halls to sherpa-guider prøvde i det lengste å hjelpe, men måtte til slutt forlate ham for å berge livet selv. Lincoln var helt innforstått med at han skulle dø av kulde og oksygenmangel i løpet av natten. Australieren hadde deltatt i en russisk-ledet ekspedisjon, og klarte å komme helt til toppen. Men han ble alvorlig syk på grunn av oksygenmangel under nedturen.

Morgenen etter at sherpaene ble tvunget til å forlate ham, var en annen ekspedisjon på vei opp til toppen. De passerte det lille teltet og fikk se en sko som stakk ut av teltåpningen. Det så ikke ut som det var liv i personen som lå der. Men en amerikaner i gruppen var fast bestemt på at de måtte undersøke dette nærmere. Og det var fortsatt tegn til liv i Lincoln Hall. De andre klatrerne ville fortsette. De hadde knapp tid for å nå toppen. Men amerikaneren protesterte, de kunne ikke forlate et medmenneske i stor nød. Det endte med at de tok ham ned til en lavereliggende leir, hvor de fikk satt i gang en større redningsaksjon. Lincoln ble etterhvert fraktet ned til øverste basecamp på 6400 meter, og deretter videre nedover på ryggen av en yak-okse.

Det hadde allerede gått radiomelding til familien i Australia om at Lincoln Hall var død på Mount Everest. Nå fikk de en ny melding. Lincoln var i live, takket være en amerikaner som nesten ofret sitt liv for å redde et medmenneske. Tror du Lincoln var glad for å få livet i gave? Ja, jeg hørte han selv fortelle hele historien på australsk TV. Det var veldig sterkt!

Du og jeg skal neppe bestige Mount Everest, med alle farer som det innbærer. Vi kan imidlertid være et medmenneske i mindre målestokk, men med evighetsbetydning. Bare Vårherre kjenner resultatene av hva det vil si å være medmenneske. Bare Herren selv kan gi oss den styrke og empati som er nødvendig for å representere ham. ■

Vårtreff

MED GENERALFORSAMLING

FOTO: ADAMS / WIDAR URSETT

MJØNDALEN ADVENTKIRKE SØNDAG 21. APRIL 2013 KL. 11-16

PROGRAM:

- Generalforsamling med valg
- Finn Eckhoff vil gi oss noen inntrykk fra Den norske unions arbeide
- Middag
- Rolf Kvinge vil fortelle og vise bilder fra sitt besøk i Albania

MELD DEG PÅ TIL:

Kjell Elvejord 97 07 49 23
Tor Lisle 22 75 57 56
Ruth Søreide 32 87 61 69 eller
Marit Berglund 63 84 13 35

Vi vil sette stor pris på om du melder deg på, pga. bespisningen. Pris: kr 100,-

ADRESSE TIL KIRKEN:

Fjerdingsgen 3, 3050 Mjøndalen

www.msda.no

Siste nytt fra menighetene i Albania

AV ROLF H. KVINGE

ETTER TO ARTIKLER
OM MITT ARBEID OG
BESØK I ALBANIA,
KOMMER HER EN
RAPPORT FRA DE
SISTE MÅNEDENE.

Siden vårt besøk i Albania sist sommer, har vi nesten ukentlig hatt kontakt med Adventistsamfunnets lederskap i landet. Dette lille landet med ca 3, 2 millioner mennesker, har grenser til Hellas, Makedonia, det tidligere Jugoslavia og i vest til Adriaterhavet. Til 20 års jubileet for det organiserte menighetslivet i Albania hadde vi med en gave til Den albanske misjonen. Denne misjonen, som er en del av Den adriatiske union med hovedkontor i Zagreb, teller ca 300 medlemmer. De har seks predikantpar som har ansvaret for 7 menigheter. Tre av disse predikantene, den ene formann for misjonen, den andre sekretær og den tredje kasserer for misjonen, er inkludert i staben. I tillegg til administrative oppgaver har de tre lederne også ansvar for hver sin menighet. De har også et ungdoms- og speiderarbeid som vokser, og sabbatsskolearbeidet er meget aktivt. I tillegg har de en egen ADRA-avdeling som ledes av legen Beatrice Kastrati. Beatrice er gift med Julian Kastrati, misjonens sekretær. Hun kommer opprinnelig fra Tyskland, og har sin medisinske utdannelse derfra. Hun er veldig opptatt av å stå til tjeneste, spesielt for den fattigste delen av befolkningen. I ca 50 år var landet under et kommunistisk regime og da kommunismen falt i 1992, stod landet økonomisk sett helt på bar bakke. Det oppmuntrende er at etter hvert som landet synes å få mer fart på selve næringslivet, opplever også vår menighet en forsiktig vekst og derfor er det optimisme for arbeidets fremgang i landet. Likevel er det

Bildet: Sergio (kasserer), Leo Nils Espana (formann) og Julian Kastrati (sekretær)

en kjensgjerning at Europa generelt ser på Albania som kontinentets bakgård, noe som underforstått betyr at det er det fattigste landet i Europa. Denne fattigdommen preger også vår menighet. Derfor trenger landet vår omtanke og rundhåndete gaver.

Gaven som vi hadde med oss til jubileet sist sommer, ønsket vi skulle gå til å styrke det evangeliske arbeidet i hovedstaden Tirana. Det bor nærmere 700 000 mennesker i byen, og den lokale ledelsen var veldig stemt for et evangelisk løft. Vi ba om å få en rapport for planlegningen av arbeidet i Tirana. Og det har vi delvis allerede mottatt. Den går ut på seminar- og kursaktiviteter. Vi får også en detaljert opplysning om ungdoms- og speideraktiviteter. Og den tar spesielt for seg barnarbeidet. I tillegg vil det bli forkynnelse og offentlig møtevirksomhet. Dette forstår vi allerede er satt i gang.

Vi har også sendt gaven som ble samlet inn under seniorstevnet på Sundvollen sist sommer. Den var beregnet å skulle gå til arbeid for barna i menigheten. Pengene vil gå hovedsakelig til oppussing av barnesabbatskolerom og møbler som passer for barna i de seks menighetshusene som misjonen eier. Vi har mottatt fotografier av forholdene slik de har vært inntil i dag, og det virker lite tiltalende. Med en kostnadsoversikt for nye møbler, tekstiler til nye gardiner og maling for oppussing, som vi har mottatt, vil gaven fra Seniortreffet gi barna i Albania en helt ny tilværelse når prosjektet er ferdig. Våre søsken i landet ser virkelig frem til denne forbedringen og takker senioravdelingen for gaven.

Det er jubel blant de som arbeider med barna i Albania. Jeg tror at det også vil glede oss alle som har vært med å gi til disse som sårt trenger vår hjelp. Vi vil sikkert høre mer om dette arbeidet når det er fullført. ■

SOMMERENS STÆVNER

PÅ SKARRILDHUS I DANMARK

DER BLIVER TO SENIOR-STÆVNER I DANMARK TIL SOMMEREN. DET FØRSTE (1 UGE 28) ER ALLEREDE FULDTEGNET, MEN DET ANDET, 6.-11. AUGUST, HAR LEDIGE PLADSER.

WWW.SKARRILDHUS.DK

TID OG STED: Uge 32, 6.-11. august, Konferencenteret Skarrildhus, Sdr. Ommevej 4, 6933 Kibæk. Der er komfortable værelser, god forplejning og et hyggeligt miljø.

PRIS: kr 2.900,- (Der opkræves ikke ekstra afgift for dem, der måtte ønske eneværelse.)

PÅMELDING: Så fort som mulig til: Bent Nielsen, tlf. 004565902570, e-mail: elseogbent@hotmail.com
Deltagere fra Norge betaler til Syvendedags adventistsamfunnets seniorforenings konto 3000.26.41867 – 500 kr innen 1. april og de siste 2.400 kr innen 1. juni.

TEMA: KÆRLIGHEDENS DIMENSIONER (EF 3,18)

Der planlægges to udflugter, aftenprogram og værkstedsgrupper:

- Hverdagskristendom
- Pas godt på dig selv
- Hent inspiration i en IT-verden
- Vindue mod verden

DOMMEDAG

DER ER VARIERENDE OPFATTELSER AF DOMMEDAG

ET AF DE MEST OMTALTE "RELIGIØSE" TEMAER GENNEM DE SIDSTE UGER I 2012 VAR EN INTERESSANT FORUDSIGELSE OM DOMMEDAG, DER VAR KNYTTET TIL EN INDIANSK STAMMES ÆLDGAMLE KALENDER. DENNE BLEV BRUGT AF MANGE MENNESKER FRA FORSKELLIGE RELIGIONER, DER PEGEDE PÅ 21. DECEMBER 2012, SOM EN MULIG DAG FOR VERDENS ENDE.

Konceptet "dommedag" har altid været et fristende emne for pressen, og bliver benyttet til programmer på både fjersyn og i radio. Generelt tager man det ikke alvorligt, og man latterliggør på en måde begrebet. Og flertallet må vel, for ikke at blive betragtet som værende naive og godtroende, gå ind for spøgen.

Inderst inde bliver mange mennesker dog berørt af disse forudsigelser, der i en usikker verden minder os om mulige og drastiske afslutninger. I USA har man undersøgt forskellige kulturers reaktioner på dommedagsbudskaberne, og personligt må vi vel indrømme at disse tidsfastsatte dommedagsbudskaber også fremkalder reaktioner af forskellig art hos os selv. Det må være af interesse for adventister, at man har fundet ud af, at op mod 10 % af folk, der hørte og læste om den indianske stammes forudsigelse, inderst inde var berørt af situationen.

I de religioner som viser tilbage til Abraham (Jødedom, Kristendom og Islam) beror dommedags-teologien på en række motiver som: straf og renselse af det ugudelige samfund, messiasskikkelser og profeter, der gennem skrifter advarer om undergang, spektakulære naturkatastrofer, kaotiske tilstande, genopstandelse, undergang og dommedag – kædet sammen med beskrivelser af paradiset og helvede.

ALLE KRISTNE HAR EN DOMMEDAGSLÆRE

Man er generelt enige om, at dommedag betyder verdens ende, og den er derfor den sidste dag i jordens historie. Man er også enige om, at alle

mennesker stedes for den himmelske domstol. Dommedags-teorierne er baseret på profetier, især fra Åbenbaringsbogens sidste kapitler med en beskrivelse af de sidste tider. Der henvises bl. a. til Mattæus, hvor der tales om øksen ved træets fod (3: 10 – 12); verdens ende som en høst (13:40-43) og hyrden der skiller fårene fra bukkene (Matt 25: 33). Jesu Kristi genkomst er i de fleste kristne samfund ensbetydende med verdens ende.

Når det kommer til selve begivenhederne, der er forbundet med dommedagen, er der betydningsfulde uoverensstemmelser mellem de mange kristne traditioner. Disse uenigheder har bl.a. at gøre med, om tusindårsriget bliver oprettet før eller efter genkomsten, og med teologien om sjælens betingede eller ubetingede udødelighed.

Dommedagens betydning i den kristne forkyndelse og tro bliver synligt stadfæstet ved, at mange kirker, af alle konventioner, har malerier og fresker, der ofte ret dramatisk skildrer den sidste begivenhed i den syndige jords historie.

JØDEDOMMEN

I jødedommen hævder man generelt, at dommedag finder sted én gang hvert år. Den Store Forsoningsdag har som sit centrale emne, forsoning og anger, og regnes som "Sabbaternes Sabbat". Ifølge nogle jødiske traditioner skriver Gud igennem året den enkeltes skæbne ind i Livets Bog for så på Forsoningsdagen at besegele det. Af denne grund søger en jøde i forbindelse med Forsoningsdagens ritualer at forbedre sin opførsel og søger tilgivelse for synder overfor Gud og mennesker. Men blandt de jødiske sekter er forståelsen af dom og straf en grund til uenighed.

De heftige beskrivelser af naturkatastrofer på dommedag har dog ingen fremtrædende plads i den jødiske eskatologi, selvom der findes en beskrivelse af Gog and Magog, to magter under Satans domæne, som er imod Guds folk og besejres af Jahve. Jødiske traditioner synes at lægge vægt på menneskets skæbne og ikke naturkatastrofer i forbindelse med verdens ende.

ISLAM

Islam har en dommedag som regnes for at være Allah's endelige opgør med menneskeslægten. Begivenhedernes rækkefølge er: naturkatastrofer, alt levendes tilintetgørelse, legemets opstandelse og dom over al skabningen.

Umiddelbart før en Muslim dør læser man kapitel 36 fra Koranen højt for den døende. Denne Surah betragtes som Koranens kerne med en beskrivelse af profeten og Islams lære, de centrale budskaber for en døende muslim. Allerede i graven møder den døde to engle, som vil spørge om det fundamentale i Islams tro. De to engle vil være vidner i den endelig dom.

Fælles for kristne, jøder og muslimer er at de lever i linjær tid. Der er et årstal for historiens begivenheder og menneskers liv. Det gælder Skabelsen, Jødernes historie, Jesu Fødsel, Martin Luther og Dommedag. I Danmarks historien har vi f. eks. Christian d. IV blev født i 1577, byggede Rundetårn i 1642 og døde i 1648. Alt er på linjen. Der findes ingen gentagelser. Hver eksistens har en afmålt tid, som for mennesket slutter ved døden.

ØSTENS RELIGIONER

I Østens religioner er, uden at gå ind i detaljer, dommedagskonceptet mere et spørgsmål om en ny tidsalder. Med troen på sjælevandring har tilintetgørelses dogmet ingen betydning, for sjælen lever videre på trods af alt, hvad der sker med legemet eller i naturen. Den udødelige sjæl berøres ikke af naturkatastrofer eller kroppens død. Sjælen forandrer blot tilholdssted.

I Hinduismen, Buddhismen og andre ikke-kristne religioner opfatter man tiden som værende cirkulær. Der er en evig og konstant genfødsel. Legemet dør, sjælen finder et andet opholdssted. Fremtiden er samtidig fortiden. Der er ikke nogen grund til en dommedag og der findes ikke en forståelse af verdens undergang. Naturen kan forandres, men sjælen fortsætter uafhængigt.

I nordisk mytologi talte man om ragnarok, en

stor kamp mellem aser og jætter, hvor den gamle verden går under og en ny bedre opstår.

Bibelske dommedags terminologier bruges også i ikke-religiøse kontekster til at beskrive særligt afgørende og skæbnesvangre naturkatastrofer, som kunne forårsage historiens afslutning. Der er her ikke tale om en guddommelig indgriben i jordens historie, men om naturens luner eller menneskets misbrug af ressourcerne. Man taler om menneskeskabte tilstande som klimaforandringer, super-vulkaner, hungersnød, cancerplage, nukleare katastrofer eller sammenstød med andre planeter og himmellegemer.

En dommedag i februar 2019 er nævnt som en mulighed. Astronomer har kalkuleret, at da vil en asteroide være på vej med retning mod jorden. Den såkaldte 2002 NT7 vil passere jordkloden i 10.000 kilometers afstand i februar 2019.

Disse "sekulære" og saglige ofte negative bedømmelser af forholdene, bliver ofte kapret af religiøse ekstremister og fortolket som guddommelig straffedomme. For trods alt så har kirkens historie vist, at en frygt for dommedagen er med til at fylde kirkerne.

SPECIELLE DOMMEDAGE

Specielle Dommedage bliver med visse mellemrum forkyndt på forskellig måde. Alene siden 1830'erne har der været over 25 "bibelske" dommedags profetier, som har berørt større grupper af kristne. Til dette må tilføjes et utal af "forudsigelser" som kun havde lokal opbakning.

Jehovas Vidner står i første række, når det gælder forudsigelser. Deres sidste var 1975.

Resultatet af at disse "dagsbestemte" profetier ikke gik i opfyldelse, kan man spore på hele skalaen fra den store frustration hos de få til en storstilet latterliggørelse blandt de mange.

For de få, som blindt havde troet på verdens ende, og havde gjort op med livet her på jorden, var det en skæbnesvanger oplevelse. Man havde gjort op med livet, bilagt uoverensstemmelser med familie, venner og naboer. Man havde efterladt, ja endda foræret alle besiddelser væk, og sommeti-

der flyttet til sikre steder. Man havde ladet marker stå u-høstet og foretaget andre ret så kompromitterende handlinger.

Nu skulle de ikke alene gå skuffet tilbage til de kendte og vante steder. De skulle til en vis grad også begynde helt forfra på en ny tilværelse.

For skeptikere, ateister og sekularister gav disse datobestemte dommedagsforkyndelser ikke alene argumenter mod den kristne sag, de var med til at latterliggøre oprigtige kristne.

SYVENDE DAGS ADVENTISTER

Syvende Dags Adventister havde deres begyndelse i en dommedagsforudsigelse, der ikke gik i opfyldelse. Af den grund må vi vurdere med sympati og forståelse, - dog uden at anerkende det såkaldte ”dommedagshysteri”. For når alt kommer til alt er kendsgerningen, at vi som en bevægelse havde vor begyndelse efter en uopfyldt dommedags profeti i 1844.

Man anslår at mere end 100.000 kristne fra forskellige protestantiske traditioner troede på, at jordens historie ville slutte d. 22. oktober, 1844. Dog var det kun et fåtal, der gik gennem de forskellige stadier, der hører med til at afvikle livet her på jorden. Men Kristus kom ikke igen.

De fleste af dem, der ventede, forsatte ufortrødent livet 23. oktober. De havde ventet, men ikke gjort de store forberedelser for Jesu komme. Så det daglige jordiske liv kunne fortsættes, idet man måtte acceptere, at det var en negativ oplevelse baseret på en fejl fortolkning af bibelske tidsregnings profetier.

Nogle få hundrede kaldte begivenheden for ”Den Store Skuffelse”. Efter denne studerede de igen Bibelens profetier, og efter mange debatter baserede adventbudskabet på to doktriner:

1. 22. oktober 1844 var begyndelsen på den undersøgende dom,
2. Sabbatten er den kristne hviledag.

De følgende år fortsatte bibelstudierne, og adventbudskabet defineres i dag gennem 28 læresætninger.

Uden tvivl har den forfejlede fortolkning af

Bibelens tidsprofetier ligget pionererne stærkt på sinde. Det understreges af, at de sidste fem af de 28 trospunkter har direkte og indirekte at gøre med adventisternes dommedags-forståelse og -teologi.

- *Punkt nr. 24* er om Kristi Tjeneste i den himmelske Helligdom. Her betegnes 1844 som den afsluttende fase i Jesu midlertidig gennem en undersøgende domshandling. Tjenesten ved den jordiske helligdom bliver fortolket og brugt som en væsentlig forklaring på forberedelsen for Jesu Genkomst. Det skal understreges, at blandt de utallige dommedags teologier, er adventisternes den som mest er baseret på helligdomstjenesten i det Gamle Testamente.
- *Punkt nr. 25* er selve Genkomsten med opstandelsen og himmelfarten. De uretfærdiges død er også nævnt.
- *Punkt nr. 26* omhandler døden og opstandelsen.
- *Punkt nr. 27* er om de tusinde år og syndens endeligt efter at de uretfærdige vil blive dømt og sammen med Satan og hans engle blive for-tæret af ild.
- *Punkt nr. 28* er om den evige tilværelse på den ny jord.

Adventisternes specielle og omfattende dommedags-koncept er som nævnt til dels baseret på symbolerne i helligdomstjenesten i det Gamle Testamente. Sammen med sabbatten og læren om den betingede udødelighed er det nok det største bidrag adventisterne har til den kristne verden.

Imidlertid er dommedagen ikke nævnt i adventisternes 12 Dåbsløfte bekendelser. På dette område hører vore lutheranske venner hver uge ved gudstjenesten ordene: Vi tror på Jesus Kristus... opfaret til himmels, siddende ved Gud Faders, den almægtiges, højre hånd, hvorfra han skal komme at dømme levende og døde.

Måske skulle vi bruge de mangfoldige fejlagtige fastsatte datoer for dommedagen til at forkynde vor forståelse af hele problematikken?

SJELENS PALETT

Hagny Guleng Rodal er aktuell med diktsamlingen *Sjelens palett*, som nylig har kommet ut på *Norsk Bokforlag*. Tittelen henspeiler på de mange nyanse i hennes fargerike poesi.

Hagny er født i Tromsø, men bosatt i Kristiansand. I tillegg til å være husmor og yrkeskvinne, har hun brukt sine kreative evner på flere andre områder. Søm har vært til stor nytte og glede. Ellers har sang vært hennes store interesse. I senere år har det også blitt tid til både porselensmaling og oljemalerier, som det etterhvert er blitt ca. 100 stykker av. Produktene av hennes talent er å finne i mange hjem og diktene er blitt lest i ulike fora.

Etter at Hagny med årene er blitt mindre mobil, har poesien fått tid til å utvikles og modne. Mange har oppmuntret henne til å samle diktene til en bok., og endelig foreligger de mellom to stive permer, vakkert innbundet. Tittelen, Bokomslaget viser to av Hagnys ca. 100 egne oljemalerier. Samlingen er inndelt i *Naturdikt*, *Religiøse dikt* og *Lett blanding*.

Det er ingen tvil om at Hagny har observert noe mange av oss har oversett. Og hun evner å sette ord på opplevelser og servere dem med formuleringer som inviterer leseren til å se og oppleve selv. Men Hagny vil noe mer enn bare å dele en opplevelse, en tanke. Bakenfor, som en undertone ligger det en klar utfordring – som den du finner i diktet *Hvis* (til høyre).

Boken kan bestilles fra Norsk Bokforlag – se side 15

*Gud,
hvis jeg var ung,
da skulle jeg
viet
mitt liv
helt for deg,
– hvis jeg bare
var ung.*

*Hvis jeg var sterk,
da skulle jeg
tatt
de tyngste tak,
– hvis jeg bare
var sterk.*

*Hvis jeg var rik,
da skulle jeg
gitt
nesten alt jeg eide
til din sak,
– hvis jeg bare
var rik.*

*Hvis jeg hadde frimodighet,
da skulle jeg
vitnet
for alle naboene,
– hvis jeg bare
var frimodig.*

*Hvis jeg var glad i sinn,
da ville jeg
besøkt
syke og gamle,
– hvis jeg bare
var mere glad.*

*Hvis jeg var velutdannet,
da skulle jeg
reist,
reist til Afrika,
arbeidet hardt
for lidende mennesker,
– hvis jeg bare
var velutdannet.*

*Kjære Gud,
kanskje jeg skulle
begynne
å tenke annerledes.
Kanskje ligger ennå
dine gjerninger
like foran
meg
for at jeg skal vandre i
dem
– dine gjerninger.*

Vår redaktør for bladet Seniorene, tidligere rektor ved Tyrifjord videregående skole, pastor, misjonær og menighetsadministrator Øivind Gjertsen, er død, 84 år gammel. Etter bare en ukes sykeleie, sovnet han stille inn på Diakonhjemmet sykehus omkranset av sin nære familie.

Øivind ble født i Bergen 16. juni 1928. Hans foreldre var Alma og Øivind Gjertsen. Tre år gammel fikk han en søster, Wenche. De to kom til å bety mye for hverandre. Og Wenche sier i dag: «Jeg har hatt den beste storebror man kan tenke seg.» Tidlig tok hans mor ham med til Adventkirken hvor han etter hvert ble et aktivt medlem.

I Ekringaten 17, i nærheten av hans eget hjem, bodde Øivinds besteforeldre. Det var et samlingssted for familien. Her møtte Øivind foruten sine besteforeldre, som han var svært glad i, også tanter, onkler og søskenbarn. Det var alltid spennende å møte familien på dette stedet. Hans bestefar, Johan Gudmundsen, en tid vararepresentant til Stortinget, var en markant skikkelse både i Adventistmenigheten i Bergen og i samfunnet ellers. Med sitt eksempel og sin iver for utdanning, øvde han stor innflytelse på Øivind.

Det var i ungdomslaget i Adventkirken i Bergen at jeg gradvis lærte Øivind å kjenne. Han var som bergensere flest, snakkesalig, en glad gutt og initiativrik. Noen år eldre, med en spesiell gjeng rundt seg, som Erling Olsen, Egil Høivik og andre, beundret vi småguttene denne gruppen med Øivind i førersetet. De var oppfinnsomme når det gjaldt skøyestreker. På galleriet i den gamle kirken i Bergen fikk de oss yngre til å le når vi helst skulle sitte stille under gudstjenesten. De satte uten tvil en spesiell farge på vår kirkegang.

Etter fullført eksamen artium dro han til Onsrud misjonsskole. I tillegg til å være elev, var han også visepreceptor og lærer i kjemi. Som gammel kjenning var vi sammen om å forberede kjemiforsøk som Øivind skulle presentere for klassen

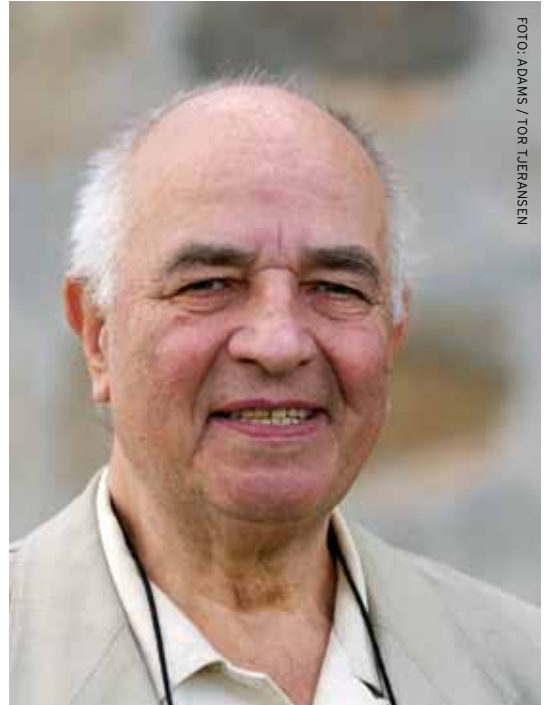

FOTO: ADAMS / TOR TIERANSEN

ØIVIND GJERTSEN
1928-2013

dagen etterpå. Det var ikke alltid at forsøkene kom like heldig ut. Etter Onsrud-tiden fortsatte han utdanningen, og fikk i 1963 sin embetseksamen med norsk, historie og engelsk som fagkrets.

Under ungdomsstevnet i Øystese møtte han Esther Jordal, mest kjent som «Søster». De giftet seg i 1953 og det ble et langvarig kjærlighetsforhold. De har fått fire barn sammen: Trond, Marit, Grethe og Øivind. Siden har familien blitt beriket med sju barnebarn: Line, Jonathan, Juliane, Susanna, Jakob, Josefine og Stella.

Øivind begynte i 1956 sin tjeneste i Adventistsamfunnet, som predikant i Mandal. I 1958 ble han lærer og preceptor ved nystartede Tyrifjord Høyere Skole. Deretter bar det til Haugesund som predikant igjen. I 1963 kom kallet til å oppta arbeid i Afrika, noe familien sa ja til.

Nå fulgte ni spennende år som misjonærpar i Ghana i Vest-Afrika. Både Søster og Øivind var vel forberedt for en slik oppgave, Søster som sykleleier og Øivind som lektor. I Afrika var Øivind først rektor, deretter menighetsadministrator. På tross av kultursjokk og mange praktiske utfordringer, minnes familien årene i Afrika med glede. Her ble det knyttet sterke vennskapsbånd som familien har bevart og vedlikeholdt.

I 1972 begynte den 12-årige epoken som har gjort Gjertsen mest kjent i Norge. Han ble den første bestyrer som bar tittelen «rektor» på Tyrifjord Høyere Skole. I hans tid gikk også skolen over til å bli en moderne videregående skole. Som rektor satte han et sterkt preg på skolen og har hatt uvurderlig innflytelse på en hel generasjon unge adventister. «Gjertsen», som elevene kalte ham, var alltid til stede med hele seg. Mange husker klypa hans i nakken som en vennlig anerkjennelse av å bli lagt merke til. Og vi husker hans raushet og lekne smil. Han var også en god lytter og samtalepartner. Noe både elever og mangeårige venner understreker.

- Han var en godmodig «brumlebas» med godt hjertelag og et følsomt sinn, sier en kollega fra TVS-tiden. En tidligere elev beskrev ham som en «høvding», da budskapet om hans bortgang nådde oss. Kanskje var det med tanke på hans åpenbart store kjærlighet til Afrika. Men det er også en karakteristikk som beskriver hans rolle på Tyrifjord. Han la igjen en stor del av hjertet sitt.

I 1984 ble han direktør på Skogli helse- og rehabiliteringssenter. Etter 5 år der, fortsatte han som avdelingsleder i Vestnordisk union. Han bidro i denne tiden også til oppbyggingen av ADRA som norsk medarbeider til Helge Andersen (VNUs ADRA-leder), og var med på å starte flere sentrale prosjekter i Afrika.

Etter 40 års tjeneste begynte Øivind i 1996 sin offisielle pensjonstid. Han engasjerte seg i styret i Adventistsamfunnets seniorforening og i 1997 ble han redaktør for foreningens blad, Aktiv Pensjonstid (senere Seniorene). Utallige er de tankevekkende artiklene han skrev for bladet, spekket med hyggelige historier og sunt folkevevt.

Øivind redigerte det siste nummeret av bladet, desember 2012. Der skrev han i en avsluttende notis som han kalte: «Tanker ved kveldstid.» «Det hender at vi møter opp i begravelser. Jevnaldrende, ofte tidligere kolleger, blir lagt til hvile, mens vi lever videre. Vår felles tro knytter oss sammen. ... Det blir en vidunderlig soloppgang, en strålende dag når Frelseren kommer for å hente sine, de som sover i gravene og de som på det tidspunkt fremdeles lever. Tanken på Kristi løfte fyller hjertene våre. Vi kjenner livets vanlige gang og samtidig vet vi om det Jesus har gitt løfte om.

Ja, det er blitt kveldstid. Vi er blitt gamle. Vi har meget å takke for. Meget å håpe på. Så ønsker vi hverandre alt godt, sier på gjensyn på Guds store dag».

Gamle venner, tidligere elever, kolleger og trosfeller viste sin deltagelse og støtte til familien i deres tunge avskjed ved bisettelsen fra Vestre gravlund i Oslo den 30. januar. Reidar J. Kvinge hilste fra Adventistsamfunnet, Styrkår Dramstad fra Tyrifjord Videregående skole og Kjell Elvejord hilste fra Senioravdelingen.

Undertegnede, sammen med Atle Haugen, pastor på TVS, forrettet ved bisettelsen. Gry Haugen sang solo, Nikita Siritenko spilte cello og Elbjørg Keyn Lundstrøm spilte orgel. Som et naturlig punktum for Øivinds liv og sterke håp om Jesu snarlige gjenkomst, ble hans kiste båret ut av kapellet til tonene av «Støt i basunen!» med Reidar Kvinge på trompet sammen med orgelet.

Vi lyser fred over en ruvende og hengiven person som mange har satt stor pris på. ■

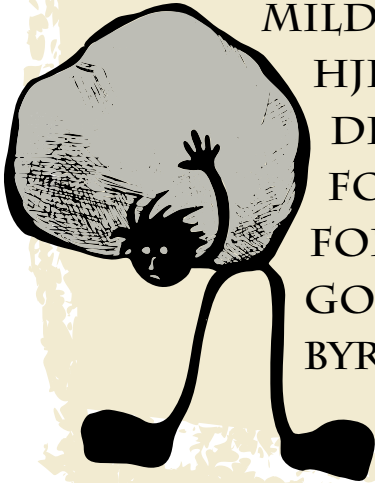
KOM TIL MEG!

"KOM TIL MEG, ALLE DERE
SOM STREVER OG BÆRER
TUNGE BYRDER, OG JEG VIL
GI DERE HVILE.

TA MITT ÅK PÅ DERE OG
LÆR AV MEG, FOR JEG ER

MILD OG YDMYK AV
HJERTET, SÅ SKAL
DERE FINNE HVILE
FOR DERES SJEL.
FOR MITT ÅK ER
GODT OG MIN
BYRDE LETT"

(Matt 11,28-30)

Kom til meg, alle dere som strever og bærer tunge byrder ... Dette er velkjente ord fra Jesu egen munn. Idet han vandret rundt blant menneskene i sin samtid, hadde han åpne øyne og åpent hjerte for de mennesker han hadde rundt seg. Mange ble hjulpet med de fysiske sykdommer de led av. Men Jesus så inn i deres hjerter. Han så de byrdene som de enten selv hadde påført seg, eller andre hadde lagt på dem, ikke minst de åndelige byrder som folk bar på.

Det er i denne forbindelse han kommer med denne oppfordringen, og samtidig gir de unike løfter. Kom til meg, alle dere som strever og bærer tunge byrder, Vær så snill, la meg få hjelpe deg. Jeg skal bære byrden du har. Og så kan du hvile.

Ta mitt åk på dere. På Jesus tid, og på steder hvor de i dag bruker okser foran ploget, er det vanlig med to okser. Da er det et tverrstykket av tre på tvers over oksenes nakke, og en lang stang ned til ploget. Legg merke til at disse to stykker dannet et kors til sammen. Så var det slik at når en ung okse skulle læres opp, ble den satt i spann med en eldre, erfaren okse som også var større. Når da tverrtreet, åket, ble lagt på oksene, hvilte mesteparten på den eldste oksne, og den yngste og mindre kunne bare følge med. På denne måte ble den unge oxen etterhvert opplært.

Når Jesus sier at vi skal ta hans åk på oss, er det naturlig å se dette bildet for seg. Vi skal vandre i spann med Jesus. Åket som vi bærer sammen med Jesus, er lett, for Jesus selv er med oss og bærer det for oss.

Jesus sier et annet sted: «Om noen vil følge etter meg, må han fornekte seg selv og hver dag ta sitt kors opp og følge meg» (Luk 9,23). Jesu åk er korset hvor han døde for oss. Når det åket blir lagt på våre skuldre, får vi del i hans død og oppstandelse, og våre byrder blir tatt bort. Han døde for vår skyld og tok på seg alt som tynger oss.

Jesu åk, Jesu kors, er derfor alltid lett, når det blir lagt på våre skuldre, for han har allerede båret tyngden. Har vi først grepet dette i tro, og fått del i den hvilen Jesus tilbyr oss, så gjelder det å fornye denne troen daglig. Det er ved troen alene, sier Paulus, at den rettferdige skal leve og vandre med Gud.

Når som helst kan vi komme og legge fra oss det vi bærer med oss. I dag er det nådens dag, frel-

sens dag. I møtet med Jesus kan jeg få legge av meg alle mine følelser av synd, skyld og skam. Daglig kan vi få lov til å oppleve dette. Og hver gang vi legger byrden av oss ved korset, kan vi lovprise Gud slik salme 23 uttrykker det.

*Herren er min hyrde,
jeg mangler ingen ting.
Han lar meg ligge i grønne enger;
han fører meg til vann der jeg finner hvile,
og gir meg ny kraft.*

Jesus tar imot oss slik vi er. Han er tålsom og ydmyk av hjertet. Han tåler oss slik vi er og vet at det ikke er lett å være menneske. Han vil gi deg og meg hvile.

Trygve Bjerkrheim har skrevet mye vakkert i sine salmer, og uttrykker her takknemlighet for hjelpen Jesus gir oss:

*Takk at du tok mine byrder,
Eit høgfjell av skuld og av skam.
Du bar det på skuldrene dine,
Du skuldlause sonofferlam.*

*Takk at du bar mine byrder,
Betalte mi skyhøge skuld
Med blod frå ditt fullkomne hjarta
Og ikkje med sylv eller gull.*

*So vil ved korset eg standa,
Med undring eg ser: Eg er fri!
Eg skal ikkje døy, eg skal leva
Med Jesus til æveleg ti*

DRIFTSINTEKT	33.658,25
3010 Kontingent	17.752,00
3020 Gaver til "Aktiv Pensjonstid"	10.000,00
3040 Tilskudd fra SDA DNU	6.229,00
3050 MVA kompensasjon	1.431,25
3190 Diverse inntekter	18.700,00
3310 Innbetalinger for turer	13.520,00
3320 Innbetaling for treff	528.300,00
3330 Innbetaling for stevner	<u>629.590,50</u>
SUM DRIFTSINTEKT	
AKTIVITETSKOSTNADER	17.145,00
4310 Utgifter v/turer	16.798,50
4320 Utgifter v/treff, bevertning etc treff	492.589,00
4330 Utgifter v/sommerstevner	30.709,00
4510 "Senioren", trykking etc.	16.250,00
4515 "Senioren", Lay out	31.610,46
4520 "Senioren", porto etc.	<u>605.101,96</u>
SUM AKTIVITETSKOSTNADER	
ANNEN DRIFTSKOSTNAD	1.300,00
6310 Lagerleie	1.844,00
6800 Kortrekvisita, data	5.027,20
6860 Kostnader styremøter, reiser etc.	0,00
6940 Porto generelt	1.350,00
7320 Annonser, reklame	709,00
7360 Representasjon	5.000,00
7430 Gaver gitt	263,10
7770 Bank- og kortgebyr	15.493,30
SUM ANNEN DRIFTSKOSTNAD	<u>620.595,26</u>
SUM KOSTNADER	
FINANSIELLE POSTER	6.199,97
8050 Renteinntekt	<u>15 195,21</u>
OVERSKUDD	
BALANSE	2.422,00
1650 Annet tilgodehavende	61.212,92
1950 Drift SpBank Pluss 3000 26 41867	332.080,92
1960 Kapital SpBank Pluss 3000 26 41875	<u>395.715,84</u>
SUM EIENDELER	
2000 Fri Egenkapital	237.607,27
2005 Fri egenkapital ekstra kollekt	25.836,36
2015 Bunden egenkapital	108.183,00
2690 Påløpne utgifter, kortsiktig gjeld	8.894,00
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	<u>395.715,84</u>

Hilsen fra kassereren

REGNSKAPSOVERSIKT

Her er en oversikt over regnskap og balanse for 2012. Inntektene har vært bra i 2012, men utgiftene har vært tilsvarende store. Overskuddet på kr. 15.195,21 er innarbeidet i balansen. Regnskapet er revidert av Paul Liseth.

Richard Vagn Jensen

Sjelens palett

av Hagny Guleng Rodal

Det er ingen tvil om at Hagny har observert noe mange av oss har oversett. Gjennom diktningen sin setter hun ord på opplevelsene og serverer dem med formuleringer som inviterer leseren til å se og oppleve selv. Samlingen er inndelt i *Naturdikt*, *Religiøse dikt* og *Lett blanding*.

100 sider, innbundet • Varenr. 5250
Pris: kr 275,- (pluss 39,- i porto for ordre under 390,-)

Kjøp boka fra Norsk Bokforlag, Pb 103, 3529 Røyse!
Tel. 32 16 15 60 E-post: ordre@norsk bokforlag.no

Forts. fra side 8:

Og lade ordene fra Markus 13:32 ”Men den dag eller time er der ingen, der kender, hverken englene i himlen eller Sønnen, men kun Faderen” være en del af forkyndelsen. Dog må forkyndelsen have med, at der er tegn på Hans nære komme (Matt- 24: 32-33).

Et rundspørge blandt amerikanske prædikanter om emnerne for deres prædikener sabbatten den 22. december 2012, kun én dag efter den bekendtgjorte dommedag og to dage før julehøjtideligheden, kom man frem til at kun 4% berørte dommedags debatten. Majoriteten brugte gudstjenesten til en juleprædiken.

For 70 år siden, i min barndom, var julen ikke en del adventisttraditionen. Den blev ikke berørt ved gudstjenesterne i juleuken, men dog fejret i de fleste hjem.

Tilbage til ”Den Store Skuffelse”. Studierne omkring den forfejlede dato, resulterede i et kirkesamfund, der i 1863 kunne blive organiseret, og som nu, i 2013, med et globalt medlemskab på over 17 millioner kan fejre et 150 års jubilæum.

Skuffelsen udviklede sig til en missionsbevægelse. ■

Senioren

Organ for

SYVENDEDEGAS ADVENTISTSAMFUNNETS SENIORFORENING

Adresse: Akersgata 74, 0180 Oslo

Bank: 3000 26 41867

Org.nr: 997 229 231

Nett: www.sdasenior.no

Formann

Kjell Elvejord

Sportsveien 39, 3224 Sandefjord

Telefon 33 42 30 69 – 970 74 923

kjell.elvejord@gmail.com

Sekretær

Tor Lisle

Nedslagsveien 1, 0687 Oslo

Telefon 22 75 57 56 – 412 16 710

tor@lisle.no

Kasserer

Richard Vagn Jensen

Glimmerveien 19, 3340 Åmot

Telefon 32 75 25 89 – 924 93 322

hrv.jensen@gmail.com

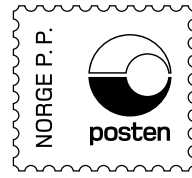
Konst. redaktør for "Senioren"

Kjell Elvejord

(Se adresse over)

"Senioren" kommer ut fire ganger i året. Bladet er gratis for medlemmer av SDA Seniorforening. Nytegnning eller oppsigelse av abonnement gjøres ved å sende beskjed til sekretæren, Tor Lisle (se adresse over). Tips, artikler og bildestoff sendes redaktøren.

Bidrag til driften av bladet og/ eller foreningens aktiviteter kan sendes til kassereren på foreningens bankkontonummer 3000 26 41867. Mange takk!

Avsender/retur-adresse:
Senioren v/ Tor Lisle,
Nedslagsv. 1, 0687 Oslo
Telefon 22 75 57 56

B ØKONOMI
ÉCONOMIQUE

Det er spor i hjertet hans

Er vårt liv bare en parentes i evighetens perspektiv? Et kort glimt på universets radar-skjerm? Et, klynk, et vindpust, en flyktig skygge? Som en liten mann som kommer inn en dør, virvler opp litt støv, og går ut gjennom en annen dør. Så er alt for sent.

Noen ganger ser vi dette i klartekst: Det er ikke så mange som har hørt om Fredrik Arentz, selv om han var både lege og geolog. Han elsket frisk luft, og i sin fritid dro han på noen farlig fantastiske fjellturer til de mest utilgjengelige trakter, inntil han en dag i 1914 forsvant i Jotunheimen – uten å etterlate seg et eneste spor. Ingen fant ham. Og fjellene tier.

I 1942 dro jazzartisten Glenn Miller til Frankrike for å underholde amerikanske tropper, men flyet forsvant sporløst i dårlig vær. For alltid.

Skjebnen til den svenske diplomaten Raoul Wallenberg er også svært usikker. Vi vet at han ble fengslet i Russland etter krigen, og noen mener at han ble myrdet i 1947. Men ingen vet om det er sant, for det er ingen spor etter ham.

Historien er rik på slike sporløse mysterier, og det går tv-serier om dem. Men i de fleste tilfeller vet vi ikke engang navnene på dem som forsvant. De figurerer i alle fall ikke i Norsk biografisk leksikon, eller i andre tekster som ikke blir glemt så fort.

Og om hundre år er alt glemt, som Knut Hamsun sier.

Vi ønsker å bli husket. Ingen ønsker å være ”som tåkedotter som virvler i vinden” og forduffer.

Og selv om vi går i glemselen, er det gode budskap at Jesus vet hvor vi er ...

I en romantisk komedie blir hovedpersonen spurt om hvorfor hun i det hele tatt giftet seg. Hun svarer: Vi trenger én som er vitne til vårt liv.

Det er milliarder mennesker i verden, hva betyr så mitt lille liv. Vi trenger én som bryr seg om oss i alt, i gode og onde dager, i det alminnelige og det ekstraordinære, alltid, hver dag. Den ene er Jesus, han vet alt om oss. Ditt liv skal ikke gå ubemerket hen, for jeg vil legge merke til deg, sier han. Du skal ikke leve ubevitnet, jeg vil være ditt vitne. Han vet noe som er viktig om oss, noe han har sett og hørt og holder for sant. Det er spor i hjertet hans, og han har hjertet i barmen. I hans barmhjertighet er ingen glemt.

Nei, om hundre år er ikke alt glemt. Ja, Jesus sier som Aasmund Olavsson Vinje – i alle verdens språk og dialekter: ”Den dag kjem aldri at eg deg gløymer.”

Ove S. Berntsen

